

pause her, men også bibliografien fortjener godord. Mer enn 750 titler omfatter biologi, fødselshjelp, nyfødmedisin, sosiale og psykologiske forhold. Tvillinger i kunst, litteratur og myte er også med. Den er en veileder til mer lesing og ytterligere innsikt.

Boken anbefales tvillinger, foreldre med tvillinger og helsepersonell som møter tvillinger, før og etter fødselen. Den anbefales også det forfatteren Dag Solstad har kalt «den dannede allmennhet». Bildet på forsiden er en appetittvekker.

Per Børdahl

Kvinneklivnikken
Haukeland Universitetssykehus

Rehabilitering av pasienter med ervervet hjerneskade

Paul J. Eslinger, red

Neuropsychological interventions

Clinical research and practice. 360 s, tab, ill.
London: Guilford Press, 2002. Pris USD 50
ISBN 1-57230-744-7

Dette er en bok som henvender seg til profesjoner som arbeider innen rehabilitering av voksne pasienter med ervervet hjerneskade, i første rekke psykologer og leger.

Boken er organisert i tre deler. Første del

beskriver det mer teoretiske og empiriske grunnlaget for nevropsykologisk rehabilitering. I denne delen av boken inngår også kapitler som beskriver nevropsykologisk diagnostikk og farmakologisk behandling av kognitive senfølger. Viktig er kapitlet som omhandler design og evaluering innen rehabiliteringsforskning. Del II gjennomgår modeller for behandling av de vanligste nevropsykologiske følgetilstandene etter hjerneskade. I tillegg til modeller for behandling av kognitive funksjoner som språk, oppmerksomhet, apraksi, hukommelse og visuo-perseptuelle funksjoner, beskrives også terapeutiske intervensjoner i forhold til atferdsregulering (eksekutive funksjoner), sosiale dysfunksjoner og emosjonelle forstyrrelser som oppstår primært eller sekundært til ervervet hjerneskade. Del III består av kun ett kapittel hvor redaktøren foretar en kort oppsummering av kapitlene i del II og presenterer noen fremtidsvyer om nevropsykologisk rehabilitering.

Det er langt mellom bøker som kombinerer en presentasjon av forskning og klinisk praksis innen rehabilitering av nevropsykologiske funksjonsforstyrrelser etter ervervet hjerneskade. Denne bokens styrke ligger i at den nettopp forsøker å integrere forskning og praksis. Et av

innledningskapitlene fokuserer på behandlingsforskning, måling av behandlingseffekt og evaluering av behandlingsprogrammer. Boken vil derfor være særlig nyttig for dem som i tillegg til klinisk arbeid ønsker å gjøre forsknings- og utviklingsarbeid innen nevrorehabilitering. Flere av kapitlene er skrevet av kjente navn innen kognitiv rehabilitering, og selv om kvaliteten mellom kapitlene varierer noe, er helhetsinntrykket at boken presenterer oppdatert og relevant kunnskap. Det er prisverdig at boken i tillegg til de kognitive aspektene også omhandler personlighetsmessige, atferdsmessige og emosjonelle konsekvenser av ervervet hjerneskade, da disse ofte viser seg å representere de største utfordringene i rehabiliteringsprosessen og i den videre tilpasning til dagliglivet.

Stein Andersson

Psykosomatisk avdeling
Nevropsykiatrisk seksjon
Rikshospitalet

Skuffende om kjønnssykdommenes historie

Hugh Zachariae

Lyst og nød

Træk fra kønssygdommenes historie. 192 s, ill.
Højbjerg: Hovedland, 2002. Pris DKK 238
ISBN 86-7739-625-1

Det finnes ikke noe moderne verk om kjønnssykdommenes historie på et skandinaviske språk, og en slik bok er derfor særlig velkommen. Lyst og nød er hovedsakelig en medisinsk-historisk bok som henvender seg til alle som interesserer seg for kjønnssykdommenes historie samt for HIV/AIDS-epidemiens forebygging og lovgivning. Det er forfatterens intensjon å gi en historisk oversikt over kjønnssykdommenes historie fra antikken til våre dager, samt gi oss en innføring i den aktuelle danske AIDS-politikken.

Boken er skrevet på dansk i en underholdende form, med mangfoldige sitater og henvisninger. Den er rikelig illustrert med både fargeplansjer, malerier, tresnitt og eldre fotografier av god kvalitet – men opprinnelsen savnes ofte. Innbindingen er svak, sidene har en tendens til å løsne fra ryggen.

Det er seks deler som følger en kronologisk rekkefølge fra antikken til våre dager. I hver del er det et kapittel for hver kjønnssykdom, introdusert av en klinisk beskrivelse av sykdommen etterfulgt av anekdotiske henvisninger uten helt sammenhengende tekst. Siste del av boken er kort og består av personlige betraktninger om «nedgradering av spesialiteten», behovet for «kjennskap til venerologiens klassiske sykdommer» samt dystre fremtidsutsikter for den fattige del av verden.

Hugh Zachariae har med denne boken et ambisiøst mål som dessverre blir borte halvveis i lesingen. Det er ikke tydelig fokus på kjønnssykdommer i et historisk perspektiv eller kjønnssykdomslovgivningens historie. De to temaene blandes sammen til en etter hvert uoversiktlig bok. Den manglende stringente organiseringen går på bekostning av leserens begeistring. Her mangler argumenter for hvorfor forfatteren har valgt en kronologisk ramme for boken, som ikke synes å fungere, og som ganske tidlig forlates. Videre etterlyser jeg mer historisk forankring til medisinsk kunnskap og teori om sykdommer i de forskjellige perioder. Det er synd at et så spennende tema behandles så kortfattet og ustrukturert. Uklart er det også hvem boken henvender seg til, om det er medisinerer med liten historisk kunnskap, historieinteresserte med liten medisinsk kunnskap eller helsepolitikere med ingen av delene.

Florence Dalgard

Institutt for allmenn- og samfunnsmedisin
Universitetet i Oslo

Det går alltid et fakkeltog

Arvid Johanson, Bjørn Ystrøm

En kjærlighetserklæring til Halden sykehus

89 s, ill. Halden: Halden Arbeiderblad, 2002.
Pris NOK 145
ISBN 82-991262-6-6

Dette er ingen objektiv bok om sykehusutbygging, sykehusdrift, omstrukturering og nedleggelse. Den handler ikke først og fremst om hva medisins utvikling, arbeidsmiljøloven,

akseptable vaktordninger og bedre kommunikasjoner har gjort for sykehusstrukturen her i landet. Boken om Halden sykehus tar ikke mål av seg til noen pro et contra-argumentasjon. Den er, som tittelen sier, «en kjærlighetserklæring» til lokalsykehuset.

Boken inneholder mye stoff som først og fremst er lokalstoff; om tidligere ansatte, sykepleiere, leger og politikere fra Halden. Men forfatterens forståelse av helsevesenet og lokalsamfunnet når lenger enn til Østfolds grenser. Sykehuset er her noe annet og mer enn en medisinsk institusjon. Det er lett å glemme i perioder der sykehus lever sitt eget, rolige liv, men hver gang nedleggesspøkelset reiser hodet, ser man at sykehuset er en del av den lokale kultur, en del av en bys selvforståelse.

Boken forteller om Haldens behov for helsetjenester, om sykehusvesenets rivende utvikling på 1900-tallet, om en handlekraftig helsedirektør, Karl Evang, og en